

ULUSLARARASI DAYANIŞMA VAR MI?

Aydınlık Gazetesi, 15 Ekim 2011

Yıldırım Koç

29 yaşındaki Karl Marx'ın ve 27 yaşındaki Friedrich Engels'in 1847 yılında yazdıkları ve 1848 yılında yayımlanan Komünist Manifesto şu sözlerle biter: "Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecek birşeyleri yoktur. Kazanacakları bir dünya vardır. Tüm ülkelerin proleterleri, birleşin!"

Bu kitap yayımlandığında Avrupa'da kapitalizmin gelişmesinin bir ürünü olan ulus-devletler bazı ülkelerde henüz kurulmamıştı. Ortada bir Almanya veya bir İtalya yoktu. Kapitalizm insanların yaşamını bir cehenneme çevirmişti. İşçi sınıfının kapitalizme karşı ortaya çıkan tepkilerini kontrol altına almaya yönelik politikalar henüz kapsamlı bir biçimde uygulanmıyordu. Yaşanan ekonomik krizlere, açlığa ve salgın hastalıklara bağlı olarak, işçi sınıflarının tüm Avrupa'da ayaklanması bekleniyordu. Nitekim bu ayaklanmalar Komünist Manifesto'nun yayımlanmasından kısa bir süre sonra gerçekleşti.

Peki, tüm ülkelerin proleterleri birleşti mi?

1864 yılında İngiliz ve Fransız sendikacılarının grev kırıcılarıyla mücadele etme, çalışma yaşamına ilişkin veri ve bilgi derleme ve gerektiğinde dayanışma amacıyla kurdukları Birinci Enternasyonal'e Karl Marx damgasını vurdu. Ancak bu örgüt tüm ülkelerin proleterlerini birleştiremedi. İngilizler bir süre sonra bu örgütten ayrıldı. Çeşitli ülkelerde örgütlenmeler yaratıldı. Ancak 1872 yılında bu örgütün genel merkezi ABD'ye taşındı ve Enternasyonal 1876 yılında faaliyetine son verdi.

Çeşitli ülkelerin işçileri arasında dayanışma ve işbirliğinin geliştirilmesi doğrultusunda yeni adım, 1889 yılında atıldı. 1889 yılından itibaren çeşitli ülkelerin meslek sendikaları, Uluslararası Meslek Sekreterlikleri adı verilen üst örgütler oluşturdu. Daha sonra da bazı ülkelerin sendika merkezlerinin (bizdeki konfederasyonların) üst örgütü olarak Uluslararası Sendikalar Federasyonu (IFTU) kuruldu.

Peki, bu örgütler çeşitli ülkelerin işçi sınıflarının ortak çıkarlarını savunabildi mi; gerçek bir uluslararası dayanışma yaratabildi mi?

Hayır. Tüm ülkelerin işçileri yine birleşmekten kaçındı.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, 1945 yılında Dünya Sendikalar Federasyonu kuruldu. Soğuk Savaş başlayınca emperyalist ülkelerin sendikalarının çoğu (Komünistlerin etkisi altında olanların dışındakilerin tümü) bu örgütten ayrıldı. 1949 yılında da Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) kuruldu.

Bu örgüt tüm ülkelerin işçilerini birleştirebildi mi?

Hayır, böyle bir derdi de yoktu zaten. Bu örgütün amacı, Soğuk Savaş koşullarında işçileri anti-komünist çizgide kontrol altına alabilmektir.

Peki, sermayenin ulusötesi bir nitelik kazanması, uluslararası sendikal örgütleri daha mücadeleci bir çizgiye çekti mi?

Tam tersine, daha milliyetçileştirdi.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Dünya Emek Konfederasyonu (WCL) 2006 yılında birleşerek Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu'nu (ITUC) oluşturdu. Bu örgüt ne yapıyor?

Hiçbir şey.

"Uluslararası dayanışma" adı altında yapılan, protesto mesajları göndermekten ibaret.

Tekel eylemini hatırlayın. Bazı uluslararası sendikal örgütlerden ve bazı ülkelerin sendikal merkezlerinden sendikacılar geldi. Güzel konuşmalar yaptılar. "Sizinle birlikteyiz," dediler.

"Tekel işçisiyle birlikte olmak" ne demektir?

Tekel işçisi özelleştirmenin kurbanıydı. Özelleştirmeyi dayatan ise emperyalist ülkelerdi, ABD'ydi, Almanya'ydı, Fransa'ydı, İngiltere'ydi, İsveç'ti, v.b. Tekel işçisiyle birlikte olduğunu söyleyenin görevi, ülkesine geri döndüğünde kendi ülkesinin hükümetine ve sermayedarına, Türkiye'ye özelleştirmeyi dayatmamaları için baskı yapmaktır; Uluslararası Para Fonu'nun dayatmalarına karşı çıkmaktır.

Böyle birşey yaptılar mı?

Hayır.

Geldiler, konuştular, belki üç beş kuruş para getirdiler. Sonra da gittiler.

Bunun adı da "uluslararası dayanışma" oldu. Emperyalizm olgusunu unutan bazı saf kişiler de çok keyiflendi.

Yapmayın, lütfen, bunun adı, “emperyalizmin politikalarını savunmak”tır, enternasyonalizm değil. Olmayacak duaya amin demeyin.

Sendikal Güçbirliği Platformu’nun bildirgesinde şöyle deniyor:“Neoliberal ekonomik politikalar ve ona eşlik eden sermayenin küreselleşmesi, günümüz dünyasında gelişmiş ülke emekçilerini de bizlerle benzer bir tehditle karşı karşıya bırakmaktadır. Platformumuz, sermayeye karşı emeğin küresel düzeyde işbirliği sağlamanın mutlak önemine ve gerekliliğine inanmaktadır. Bu çerçevede uluslararası alanda emek örgütleri ile dayanışma güçlendirilecek ve ortak mücadele perspektifini taşıyan etkin işbirlikleri geliştirilecektir.”

Emperyalistlerin “sosyal ortağı” olduğunu açıkça söylemekten utanmayan işçilerden gelecek hayır Allah’tan gelsin.